

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

לפני כבוד השופט אהרן אורנשטיין

התובעות:
1. אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד ברק בר שלום

2. "עילם" - עמותה ישראלית לזכויות מוסיקאים מבצעים (ניתן פסק דין ביום 10/10/23 לפיו התביעה תידחה בהסכמה עקב הסכם פשרה)

נגד

הנתבעת:
קול ברמה בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד שי רובינשטיין

פסק דין

רקע עובדתי

- התובעת 1 ("אשכולות") הינה חברה המייצגת מבצעים, כמשמעות המונח "מבצע" בחוק זכויות מבצעים ומשדרים, תשמ"ד-1984 ("החוק"). אשכולות הוכרה ע"י שר החינוך והתרבות כ"תאגיד המייצג את מרבית בעלי זכויות המבצעים" (י.פ. 4704 מיום 26/11/98, בעמ' 833).
- הנתבעת מפעילה תחנת רדיו המשדרת תכנים, לרבות מוזיקה, המיועדים בעיקר לציבור החרדי הספרדי.
- סעיף 3א(א) לחוק קובע כי "מבצע זכאי לתמלוג ראוי על השמעה או הצגה של ביצועו".
- הנתבעת החלה את פעילותה בשנת 2009. במשך 15 שנה, עד לשנת 2024, הנתבעת לא שילמה לאשכולות תגמולים כלל, למרות שאין חולק כי השמיעה מוזיקה של מבצעים המיוצגים ע"י אשכולות.
- החל משנת 2011 אשכולות דרשה מהנתבעת לשלם לה תגמולים. הנתבעת איננה חולקת על חובתה לשלם תמלוגים לתובעת, אך הצדדים לא הגיעו לעמק השווה. כאמור, עד שנת 2024

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22-2022 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

- הנתבעת חדלה מלשלם תמלוגים ולא ראתה לשלם אפילו את הסכום שאיננו שנוי במחלוקת מבחינתה.
6. רק לאחר ישיבת יום 25/2/24 ובעקבות הערותיי באותה ישיבה, ראתה הנתבעת לנכון לשלם לאשכולות סך של 22,500 ₪ (בתוספת מע"מ) עבור שנת 2024. סכום זה שווה לסכום השנתי שהנתבעת משלמת לתובעת 2 ("עילים") לפי הסכם פשרה בין עילם לבין הנתבעת מיום 28/9/23.
7. לאחר מכן, הנתבעת שילמה לאשכולות את אותו סכום גם עבור שנת 2025. מובהר כי אשכולות סבורה כי מגיע לה תמלוג שנתי גבוה יותר מהסכום ששולם ע"י הנתבעת עבור השנים 2024 ו-2025.
8. מנכ"ל אשכולות מר אורי רשטיק ("רשטיק") העיד בישיבת יום 8/5/25 כי "תחנת הרדיו היחידה שעד היום לא משלמת תמלוגים ולא הוסדרה במסגרת אותו הליך, היה רדיו קול ברמה... 2024 ו-2025 שולם... שאין הסכמה שהוא התמלוג המוסכם הראוי" (עמ' 10; שו' 4-9). עדותו של רשטיק לא נסתרה.
9. התביעה דן, שהוגשה בשנת 2022, הינה תביעה לפיצויים סטטוטוריים לפי סעיף 5 לחוק, בשל הפרת החוק בשנת 2021 ולצו מניעה קבוע האוסר על הנתבעת להמשיך ולשדר שירים של מבצעים המיוצגים ע"י אשכולות.
10. משכך, לתשלומי הנתבעת לתובעת עבור השנים 2024-2025 אין השפעה ישירה על הסכום דן. יחד עם זאת, סבורני כי להתחשב בהם בכל הנוגע לבקשת אשכולות לצו מניעה קבוע, כפי שיוסבר להלן.

ההליך דן הינו תביעת הפרה ולא תביעה לקביעת התמלוג הראוי

11. בדיונים שהתקיימו בפניי נפרסה יריעה רחבה בקשר לשאלה מה התגמול הראוי אותו על הנתבעת לשלם לאשכולות, תוך השוואה לסכומים המשולמים ע"י תחנות רדיו אחרות ובמיוחד תחנת הרדיו קול חי, אשר נטען כי קיים דמיון בינה לבין הנתבעת. שתי התחנות מיועדות בעיקר לציבור החרדי (הנתבעת בעלת אוריינטציה ספרדית וקול חי בעלת אוריינטציה אשכנזית). שתי התחנות אינן משדרות כלל בשבתות ובימים טובים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

12. הנתבעת טוענת לשונות בינה לבין רדיו קול חי, מחמתה יש לחייבה בתמלוג נמוך יותר. לדברי מנכ"ל הנתבעת מר אריאל דרעי ("דרעי") "ההשוואה בין רדיו קול ברמה לרדיו קול חי היא השוואה מגמתית, מלאכותית..." (עמ' 70; שו' 6-7).
13. הדיון בדבר גובה התמלוג הראוי חורג מגבולות הגזרה של ההליך דנן. הדבר נהיר כעת לשני הצדדים. התובעת הגדירה את תביעתה כתביעת הפרה. הנתבעת הגישה לאחרונה הליך נפרד לבית משפט זה לקביעת התמלוג הראוי (ת"א 79665-07-25). אשר על כן, לא אדרש במסגרת פסק הדין לגובהו של התמלוג הראוי.
14. יצוין כבר כעת כי לא ניתן להשלים עם התנהלותה של הנתבעת. הנתבעת לא שילמה דבר לאשכולות עד שנת 2024, גם לא את התמלוג הראוי לשיטתה. מאידך, הנתבעת המשיכה לשדר שירים של מבצעים המיוצגים ע"י אשכולות.

ההפרות

15. כאמור, התביעה המונחת לפניי הינה לפיצוי סטטוטורי בשל ההפרות ולצו מניעה קבוע בשל כך.
16. ההפרות אינן שנויות במחלוקת. אשכולות הגישה רשימת ביצועים מפריס אותם שידרה הנתבעת בשנת 2021, כפי שנשלפו באמצעות תוכנת BMAT. אשכולות אף הקליטה אותם (נספחים 21-22 לתצהיר התובעת). מראיות אלו, שלא נסתרו, עולה כי בשנת 2021 הנתבעת שידרה, שלא כדין, 100 שירים של מבצעים המיוצגים ע"י אשכולות.
17. יצוין לעניין זה כי דרעי הודה בהפרות ואישר בעדותו שהנתבעת לא נמנעה מלהשמיע יצירות של מבצעים המיוצגים ע"י אשכולות למרות שלא הגיעה להסדר כספי עם אשכולות. דרעי השווה את יחסיו עם אשכולות לחברות שמפרסמות אצל הנתבעת ולא עומדות בהתחייבויותיהן הכספיות. לדבריו: "יש לנו ויכוח על גובה... אני לא מפסיק לשדר אותם כי אני אומר אוקיי, אנו נפתור את הבעיה ביום מן הימים" (עמ' 78; שו' 14-16). אילו היה מדובר בתקופה קצרה, ניתן היה לקבל זאת. אין בו כדי להסביר תקופה של כחמש עשרה שנה בהן הנתבעת לא דבר שילמה לאשכולות.
18. דרעי נשאל ע"י בית המשפט מדוע לא נמנעה הנתבעת מהשמעת היצירות כל עוד לא הושג הסדר עם אשכולות. דרעי הודה ש"השאלה היא טובה" ואחר כך השיב: "ש"אם הייתי רואה שלדוגמה כל שאר המשדרים לא משדרים בלי הסכם, אז הייתי אומר בסדר גמור... לדוגמה רדיו קול חי 9 שנים משדר... בלי הסכם" (עמ' 76; שו' 24-27).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

19. תשובה זו מכוונת לתקופה מאז שרדיו קול חי החל לפעול ועד למועד בו חתם רדיו קול חי על הסכם עם אשכולות ועילם בשנת 2011.

20. ייאמר מיד כי תשובת דרעי לאו תשובה היא. עיננו הרואות כי רדיו קול חי **חתם** על הסכם עם אשכולות ועילם עוד בשנת 2011 (נספח 14 לכתב התביעה) ואילו הנתבעת המשיכה לשדר למרות **שלא חתמה** על הסכם עם אשכולות ואף לא שילמה דבר עד שנת 2024.

מטרותיו של הפיצוי עבור הפרת זכויותיהם של המבצעים

21. בטרם אדרש לקביעת גובה הפיצוי, אעמוד על מטרותיו כפי שנוסחו בפסיקה.

22. בע"א 592/88 **שמעון שגיא נ' עיזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל**, פ"ד מ"ו(2), 254 נקבע כי "שומה על בית המשפט לשים לנגד עיניו את שתי מגמות היסוד שבדיני זכות יוצרים: האחת - פיצוי של בעל הזכות; השנייה הרתעתם של המפר ושל מפריס פוטנציאליים אחרים. מחד גיסא, מחייבת המגמה הראשונה שלא להיתלש לחלוטין מאומדן נזקו המשוער הממשי של התובע ולא להביא להתעשרותו שלא כדין... מאידך גיסא, מצדיקה המגמה השנייה להתחשב לצורך קביעת סכום הפיצוי, במצבו הנפשי של המפר, היינו להחמיר פחות עם מפר תמים ולהחמיר יותר עם מפר במתכוון... שיקולים שונים עשויים להילקח בחשבון בקביעת הפיצוי לאורך של מגמות היסוד הנ"ל: עוצמתן, מספרן ומשכן של הפרות; סוג היצירה; אשמו של המפר; אופיו וגודלו של העסק המפר וכיוצא בזה" (עמ' 271).

23. כפי שהוטעם לעיל, הנתבעת פעלה בחוסר תום לב והיא איננה מפר תמים. היא נקטה ב"סחבת" ארוכת שנים בהן לא שילמה כלל לאשכולות. אשר על כן, יש מקום לפסיקת הפיצוי הסטטוטורי על דרך החמרה וההרתעה.

שיקולי בית המשפט בקביעת גובה הפיצוי עבור הפרות

24. סעיף 5 לחוק קובע כי "למבצע שזכותו לפי חוק זה הופרה יהיו כל התרופות האזרחיות המוקנות לפי כל דין לבעל זכות יוצרים שזכותו הופרה, בשינויים המחויבים".

25. סעיף 56 לחוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007 ("חוק זכות יוצרים") קובע כך:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22-2019 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

56" (א) הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, רשאי בית המשפט, על פי בקשת התובע, לפסוק לתובע, בשל כל הפרה, פיצויים בלא הוכחת נזק בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים חדשים.

(ב) בקביעת פיצויים לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לשקול, בין השאר, שיקולים אלה:

(1) היקף ההפרה;

(2) משך הזמן שבו בוצעה ההפרה;

(3) חומרת ההפרה;

(4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט;

(5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, להערכת בית המשפט;

(6) מאפייני פעילותו של הנתבע;

(7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע;

(8) תום לבו של הנתבע.

(ג) לעניין סעיף זה יראו הפרות המתבצעות במסכת אחת של מעשים, כהפרה אחת.

(ד) "...".

26. נסיבות ההפרה במקרה דנן חמורות למדי. אתייחס להלן לשיקולים הנ"ל, אחד לאחד.

27. **היקף ההפרה** - הנתבעת הפרה את זכויות המבצעים בהיקף נרחב במשך שנים רבות על בסיס קבוע. לא מדובר בהפרות שנעשו בנסיבות מיוחדות בהן "לא היה ניתן להימנע" משידורם של ביצועים אלא לאורך כל חודשי השנה (ראו פירוט התאריכים בנספח 20 לתצהיר התובעת).

28. **משך הזמן בו בוצעה ההפרה** - נספחים 20-21 מתייחסים, מבחינה פורמאלית לשנת 2021, אך אין חולק כי מדובר על הפרות שהחלו בשנת 2009 ונמשכו מאז ברציפות.

29. **חומרת ההפרה** - מדובר בהפרה חמורה, שיטתית וקבועה ולא בשידור של שירים בודדים, זעיר שם זעיר שם.

30. **הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט** - אשכולות פועלת עבור מבצעים הזכאים לתמלוג עבור יצירותיהם המושמעות ע"י הנתבעת. מדובר בנזק מצטבר לשנים רבות למבצעים.

31. **הרווח שצמח לנתבעת בשל ההפרה, להערכת בית המשפט** - הנתבעת הינה גוף מסחרי. האוריינטציה של הנתבעת הינה חרדית, אך היא איננה פועלת רק ל"שם שמייים". המוזיקה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

שהנתבעת משדרת מעלה את הרייטינג שלה ומסייעת בידה למכור פרסומות. הנתבעת לא הציגה בבית המשפט נתונים כלכליים, אך אין ספק כי הפרת זכויותיהם של המבצעים המיוצגים ע"י אשכולות השיאו את רווחיה.

32. **טיב היחסים שבין הנתבעת לאשכולות** - בייחס לשיקול זה לא מצאתי נקודות לזכותה או לחובתה של הנתבעת.

33. **חוסר תום לב של הנתבעת** - הנתבעת פעלה בחוסר תום לב מוחלט וב"סחבת" ארוכת שנים. היה לה נוח להמשיך בהפרותיה מחד ולהתנהל בעצלתיים מול אשכולות בכל הקשור בתשלום התמלוג ובמיסוד היחסים. במשך כל אותן שנים ארוכות הנתבעת נמנעה מלשלם את הסכום שלא היה שנוי במחלוקת מבחינתה (במכתבה מיום 5/2/15 (נספח 17 לתצהיר אשכולות) הנתבעת נקבה בסכום שנתי של 15,000 ₪ וגם אותו לא שילמה). הנתבעת ראתה לנכון לשלם עבור שנת 2024 רק לאחר ביקורת שספגה מבית המשפט בישיבת יום 25/2/24. יוער כי גם בשלב מאוחר זה הנתבעת לא שילמה דבר עבור השנים שקדמו לשנת 2024. הנתבעת, כמי שמנהלת תחנת רדיו, מודעת, מן הסתם, היטב לזכויותיהם של המבצעים, כך שגם מבחינה זו היא איננה תמת לב.

האם מדובר במקרה דנן ב"מסכת אחת של מעשים"?

34. במקרה דנן מדובר בשירים שונים של מבצעים שונים ששודרו ע"י הנתבעת בזמנים שונים (ראו פירוט בנספח 20 לתצהיר אשכולות). עלינו לבחון האם מדובר ב"מסכת אחת של מעשים הנחשבים" להפרה אחת או שכל שידור של כל שיר נחשב כהפרה נפרדת.

35. הפסיקה בעניין פרשנותו של סעיף 56(ג) לחוק זכות יוצרים איננה אחידה. יש בה שני זרמים, כפי שיוסבר להלן.

36. ברע"א 4148/09 אקו"ם, אגודת קומפוזיטורים מחברים ומו"לים למוסיקה בע"מ נ' חדד (30/7/09) ("עניין חדד") דן כב' השופט דנציגר בבקשת רשות ערעור (גלגול שלישי) על פסק דין של בית המשפט המחוזי בחיפה שקבע כי השמעת 13 יצירות מוגנות באירוע אחד תיחשב כהפרה אחת. כב' השופט דנציגר מצא כי אין הצדקה למתן רשות ערעור בגלגול שלישי ודחה את הבקשה. השופט דנציגר הוסיף הערה, "למעלה מהצורך", לפיה "המבחן הקובע... הוא לא מספר האקטים המפרים אלא סוג הזכות שנפגעה" (סעיף 9 להחלטה. ההדגשה במקור - א.א.).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22-22 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

37. בת"א (מחוזי ירושלים) 3560/09 **אבי ראובני נ' מפה - מיפוי והוצאה לאור בע"מ** (6/1/11) דבר שאיפשר לו, כשופט מחוזי באותם ימים, לחלוק עליה ולקבוע כי "כל אחד מהתצלומים הנדונים הוא בחזקת יצירה מקורית ועצמאית, שחיבורה חייב השקעה של זמן, מאמץ, כשרון ומקוריות, ולפיכך יהא זה מוצדק לקבוע כי כל אחת מהיצירות עומדת בפני עצמה, כך שהפרה של הזכויות בה מחייבת הענקת פיצוי נפרד ועצמאי" (סעיף 9 לפסק הדין).
38. **בעניין ראובני** דובר על צילומים שהועתקו שלא כדין. כאמור, בית המשפט ראה בהעתקתו של כל צילום וצילום הפרה נפרדת המזכה בפיצוי.
39. לא רק השופטים נחלקו בכך. גם המלומדים. תמיר אפורי בספרו **חוק זכות יוצרים** (2012) הביע את דעתו בקשר ישיר עם השמעתן של יצירות מוזיקליות: "אחת הבעיות שהטרידו את בתי המשפט הייתה תביעה של ארגונים לניהול משותף על ביצוע פומבי של יצירות. במקום תשלום שנתי של אלפי שקלים בודדים נתבעו בעלי עסקים על עשרות אלפי שקלים, כמכפלה של מספר היצירות שהוקלטו ע"י חוקר פרטי במקום. כשהגיע מקרה לבית המשפט העליון (**בעניין חדד** - א.א.). נפסק לפי החוק הקודם כי יש לראות בנסיבות אלו משום הפרה אחת. כעת לפי סעיף קטן (ג), נראה כי זו המסקנה המתחייבת. בכמה מקרים קבעו בתי משפט כי יש לראות 'הפרה' בכל אחת מהפעמים שבהן הגיע חוקר למקום והקליט את הביצוע הפומבי. לדעתנו מסקנה זו אינה עולה מהוראות החוק והפסיקה... לדעתנו, מספר הפעמים שנדגמו הוא שיקול שרירותי וכמעט לא רלוונטי לפסיקת פיצויים בנסיבות אלה" (עמ' 456-457).
40. טוני גרינמן, בספרו **זכויות יוצרים** (2023) חולק על כך: "כל יצירה נפרדת היא נושא לזכות יוצרים נפרדת. על כן הגיוני לקבוע שהפרת זכות יוצרים בכמה יצירות – בין בעת ובעונה אחת, בין ברצף ובין במועדים נבדלים – מצמיחה זכות נפרדת לפיצויים ללא הוכחת נזק בגין ההפרה של כל יצירה ויצירה בנפרד... ואכן, בתקופת החקיקה הקודמת נהגו בתי המשפט לפי ההיגיון האמור. למשל, כאשר הופרה זכות יוצרים בכמה יצירות מוזיקליות... (עמ' 966-967).
41. בהתייחסו ל**בעניין חדד** כותב גרינמן: "לו בית המשפט היה מתייחס לזכות המופרת (ולא לסוג הזכות המופרת), המסקנה הבלתי נמנעת הייתה כי מדובר ב-13 הפרות, שכן כל יצירה היא נושא לזכות יוצרים נפרדת" (עמ' 968).
42. גרינמן עומד על ההשלכות הנובעות מפסק הדין **בעניין חדד**: "החשבת היצירות ליצירה אחת במקרים כאלה מעודדת למעשה ריבוי הפרות... משהפר המפר זכות יוצרים ביצירה אחת באותו אירוע או פרסום, יש לו תמריץ להפר זכויות בעוד ועוד יצירות, שכן בגין הפרת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

כולן יהיה בעל זכות היוצרים מוגבל לתקרת פיצויים ללא הוכחת נזק של 100,000 ₪ (עמ' 969).

43. בהתייחס למצב, דוגמת המקרה דנן, בו הזכויות ביצירות אינן שייכות לבעל זכויות אחד כתב גרינמן: "אם באותו אירוע או באותו פרסום מופרות זכויות יוצרים ביצירות אחדות, שכל אחת מהן שייכת לבעל זכויות יוצרים אחר, בוודאי שלא יהיה זה נכון לקבוע כי מדובר בהפרה אחת בלבד וכי יש לפסוק לבעלי הזכויות הללו פיצוי מאוחד המוגבל לתקרה אחת" (עמ' 970).

44. יצוין, בהשוואה לענייננו, כי לא מדובר אצלנו ב"אותו אירוע" או ב"אותו פרסום". מדובר על שירים שונים שבוצעו ע"י זמרים שונים ושודרו ע"י הנתבעת בזמנים שונים. ההפרות כונסו אמנם ע"י אשכולות לכתב תביעה אחד, אך מעבר לכך אין קשר אחר בין היצירות ובין הזמרים.

45. דבריו של גרינמן נכוחים ואני מצדד בהם. אולם המחלוקת בפסיקה טרם הוכרעה. יש פסקי דין המצדדים בגישה שהובעה בעניין חדד (ראו למשל: ת.א. (מחוזי תל אביב) 5150-05-14 לייבדיאנאס נ' שחר (13/10/20) פסקה 56 לפסק הדין) ויש פסקי דין המצדדים בגישה שהובעה בעניין ראובני (ראו למשל ת.א. (מחוזי מרכז) 26303-06-13 ערנת טק בע"מ נ' דו. רז. טק. שיתוף מערכות בע"מ (17/1/19) פסקה 55 לפסק הדין).

46. סבורני, בכל הכבוד, כי על המקרה דנן יש להחיל את הפסיקה שניתנה בעניין ראובני. קשה להלום כי שידור יצירות מוזיקאליות במהלך כל שנת 2021 (ולמעשה, אף בשנים שקדמו לה ובשנים שלאחריה) ייחשבו להפרה אחת. הדבר איננו מתיישב עם השכל הישר.

47. ברצוני להפנות לפסק דין נוסף, שניתן לאחרונה, המצדד בגישה שהובעה בעניין ראובני – ת.א. (מחוזי תל אביב) 2696-10-19 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' רוטר. נט בע"מ (22/11/24) ("עניין הארץ"). הנתבעת, באותו מקרה, הפרה זכויות יוצרים של התובעת ב-410 כתבות עיתונאיות.

48. בעניין הארץ צוין כי "גם בפסיקה אשר אינה מתייחסת לכל יצירה כהפרה נפרדת נמצא כי כאשר קוימו מספר אירועים במועדים שונים, ייחשב הדבר להפרות נפרדות (למשל: ת.א. (מחוזי נצרת) 27785-09-15 אקו"ם, אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה בישראל בע"מ נ' מריומה ובן עזרא מתן שירותי גבייה ותנועה בע"מ (25.3.2019); ת.א. (מחוזי תל אביב) 2068-07 בילסקי נ' עיריית ראש העין (20.9.2010); ת.א. (שלום תל אביב) 19977-03-11 ירוזולימסקי נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ (20.1.2014), סע' 43-47)" (סעיף 199 לפסק הדין).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22-22 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

49. גם בענייננו, לא ניתן להצביע על אירוע אחד. היצירות שודרו ע"י הנתבעת במועדים שונים, במהלך שנת 2021. יש בכך כדי לתמוך במסקנתי כי לא מדובר בהפרה אחת. משכך, בית המשפט איננו מוגבל, במקרה דנן, בתקרת פיצוי של 100,000 ₪.

גובה הפיצוי

50. הפסיקה בתחום זה רבה ומגוונת. התנדודתיות בסכומים הנפסקים ע"י בתי המשפט היא רבה. אנסה לסקור כמה פסקי דין בעלי קווי דמיון לפרשתנו ולגזור מהם את גובה הפיצוי הסטטוטורי אותו ראוי להשית על הנתבעת דנן.

51. בת"א (מחוזי ירושלים) 9372-02-17 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' נרקיס ניהול אירועים בע"מ (5/8/19) ("עניין נרקיס") דן בית המשפט בפרשה שיש לה קווי דמיון לענייננו. מדובר בתביעה של אשכולות, עילם והארגון היציג של המבצעים בישראל שהוקם ע"י אשכולות ועילם (פסקה 3 לפסק הדין) נגד נתבעים שניהלו אולם אירועים. התביעה הוגשה בגין 10 ביצועים מוגנים שהושמעו במהלך פעילות האולם (פסקה 6 לפסק הדין). בית המשפט המחוזי חייב את הנתבעים לשלם לתובעים פיצוי בסך 180,000 ₪ כאשר "סכום זה מכסה את התמלוגים עד ליום הגשת התביעה".

52. בת.א. (שלום ירושלים) 70784-07-18 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' מ. טל אירועים וכנסים בע"מ (22/8/22) ("עניין טל") נדון מקרה דומה שהתייחס לאולם אירועים אחר. הצדדים בעניין נרקיס ובעניין טל היו אותם צדדים, למעט הנתבעת הראשונה בכל אחת מהמקרים, משום שכל אחד מהאולמות הופעל ע"י חברה אחרת.

53. בעניין טל, בית המשפט לא ציין במדויק את מספר ההפרות אך ציין כי "הושמעו ביצועים רבים מידי ערב. כדברי מר בליטי- אי אפשר בלי מוסיקה" (עמ' 8 לפסק הדין).

54. בית המשפט הוסיף: "דעתי היא עם התובעים והפסיקה הנדונה לעיל, כי יש מקום לראות בכל אחת מההפרות הפרה עצמאית, שכן מדובר בביצועים שנוצרו ע"י מבצעים שונים בזמנים ובמקומות שונים, וזכות כל מבצע שנפגע לפיצוי בגין הפרת זכותו. אולם בענייננו, מכל מקום גם אם יהיה מקום לקבוע שמדובר בשלוש מסכות בלבד הרי שתביעתם היא על סך של 300,000 ₪ (סכום הפיצוי המקסימלי על שלוש הפרות). לאור האמור לעיל ובמכלול השיקולים שמניתי, יש לקבל את התביעה במלואה" (סוף עמ' 8 לפסק הדין).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

55. המקרה דנן חמור יותר מאלו שנדונו **בעניין נרקיס ועניין טל**, משום שלשידור ברדיו יש קהל יעד רחב הרבה יותר מקהל הנוכח באולם שמחות. לכן, שידור יצירות מוגנות ברדיו הינו הפרה הרבה יותר בוטה וחמורה מאשר השמעת היצירות באולם שמחות.
56. בפסק הדין **בעניין נרקיס** צוין כי מדובר ב-10 הפרות. במקרה דנן מדובר על 100 הפרות. **בעניין טל** צוין כי המוזיקה הושמעה "כל ערב", אולם לא ברור במדויק בכמה הפרות דובר שם.
57. **בעניין הארץ** דובר על העתקת 410 כתבות מאתרי התובעת לפרוורם של הנתבעת במשך תקופה של שנה. מבחינת מספר הכתבות (410), ההפרות שם חמורות מההפרות כאן (100 שירים ששודרו). מצד שני, רוב הכתבות **בעניין הארץ** לא הועלו לפרוורם ע"י הנתבעים שם אלא ע"י גולשים. לא היה בכך כדי לפטור את הנתבעים שם מאחריות, אך היה בכך כדי למתן את חומרתן של ההפרות ואת גובה הפיצוי.
58. בשים לב לפיצוי שהושת על הנתבעים **בעניין נרקיס** (180,000 ₪), **בעניין טל** (300,000 ₪) ו**בעניין הארץ** (800,000 ש"ח), **מצאתי לנכון לחייב את הנתבעת לשלם לאשכולות פיצוי ללא הוכחת נזק בסך של 350,000 ₪ עבור הפרות בשנת 2021**. סבורני כי הפיצוי שקבעתי מספק הרתעה ראויה. אין בו הרתעת חסר ואין בו הרתעת יתר.

האם יש מקום לצו מניעה קבוע כנגד הנתבעת?

59. סעיף 53 לחוק זכויות יוצרים קובע כי "בתביעה בשל הפרת זכות יוצרים זכאי התובע לסעד בדרך של צו מניעה, אלא אם כן מצא בית המשפט כי קיימים טעמים המצדיקים שלא להורות כן". סבורני כי בנסיבותיו של המקרה דנן יש להימנע מליתן צו מניעה, ואסביר.
60. **בעניין נרקיס** דן בית המשפט, בין היתר, בבקשה לצו מניעה בעקבות הפרה שנסיבותיה חמורות וקבע את הדברים הבאים: "מנגד, התביעה למתן צו מניעה נדחית. הטעם לכך נעוץ בכך שלפי חוק זכויות מבצעים השמעת ביצוע איננה טעונה הסכמה מראש של בעל זכות הביצוע, אלא, כאמור בסעיף 3א לחוק, היא מקימה למבצע רק זכות כספית לקבל תמלוג ראוי. במצב דברים זה, בעל זכות הביצוע לא יהיה זכאי, בדרך כלל, לקבל צו האוסר על השמעה עתידית של הביצוע. ויודגש, אמרנו "בדרך כלל" ולא "תמיד" כיוון שניתן אולי להעלות על הדעת מצבים של מעין "הפרה צפויה", כמשמעו של מונח זה בסעיף 17 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א – 1970, בהם ישתכנע בית המשפט כי בכוונת הנתבע להשמיע בעתיד ביצוע בלי לשלם תמלוגים, ואז יתכן שתהיה הצדקה למתן צו מניעה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22-20 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

האוסר על השמעה עתידית. אין צורך שאקבע מסמרות בעניין זה, שכן לא שוכנעתי, למרות התנהגות הנתבעים עד הגשת התביעה, כי בכוונתם להמשיך ולהשמיע ביצועים ללא תשלום תמלוגים" (סעיף 20 לפסק הדין).

61. חיזוק לדברי בית המשפט המחוזי **בעניין נרקיס** ניתן למצוא בהצעת חוק זכויות מבצעים ומשדרים (תיקון מס' 10), התשפ"ה-2025 (הצעות חוק הכנסת – 1115, עמ' 196), מיום 26/3/25. מוצע במסגרתה לתקן את הרישא של סעיף 3 לחוק כך שנוסחה של הרישא יהיה: "ביצוע פומבי מותר בכפוף לתשלום תמלוג ראוי למבצע...".

62. בדברי ההסבר נכתב כי "למבצע אין זכות למנוע את ההשמעה או ההצגה של ביצועו, אלא כל אדם רשאי להשמיע או להציג ביצוע כאמור בלי לבקש את רשותו של המבצע, ובכפוף לתשלום תמלוג ראוי למבצע" (שם, עמ' 198). לא מדובר בשינוי של הדין אלא בהבהרת המצב המשפטי הנוהג, כפי שכבר נקבע **בעניין נרקיס**, בשנת 2019.

63. הנתבעת הפנימה, לאחר הגשת התביעה דן, כי עליה לשלם תמלוגים לאשכולות ואף שילמה את התמלוג הראוי לשיטתה עבור השנים 2024 ו-2025.

64. הגם שאשכולות חולקת על הסכום ששולם, וכאמור גובה התמלוג הראוי **איננו** מתברר בהליך זה, לא ניתן להתעלם מכך שהנתבעת שילמה לאשכולות סכום זהה לסכום שהוסכם בין הנתבעת לבין עילם הן עבור שנת 2024 והן עבור שנת 2025. בסעיף 42 לסיכומיה הנתבעת אף התחייבה כי "תמשיך בכך בהיעדר הסכמה או קביעה של התמלוג השנתי הקבוע".

65. כמו כן, לא ניתן להתעלם גם מכך שהנתבעת פנתה לאחרונה לבית משפט זה בתביעה לקביעת התמלוג הראוי לאשכולות על מנת להסדיר את מעמדה מולה.

66. יש בשינויים אלו כדי ללמד שהנתבעת הפנימה כי עליה לתקן את אופן התנהלותה בקשר עם זכויות המבצעים וגם החלה ליישם זאת הלכה למעשה. לאור זאת, מצאתי לנכון להימנע ממתן צו מניעה קבוע כנגד הנתבעת.

67. לא נעלם מעיניי כי **בעניין טל** ניתן צו מניעה קבוע לטובת התובעים. סבורני כי נסיבות העניין דן שונות, כמוסבר לעיל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 49963-04-22 אשכולות החברה לזכויות מבצעים של אמני ישראל בע"מ נ' קול ברמה בע"מ

סוף דבר

68. הנתבעת תשלם לאשכולות פיצוי בשל ההפרות בשנת 2021 בסך של 350,000 ₪. פיצוי זה כולל את התמלוגים עבור שנת 2021.

69. הנתבעת תשלם לאשכולות הוצאות משפט בסך 10,000 ₪ ושכר טרחת עורך דין בסך של 40,000 ₪.

70. הסכומים ישולמו תוך 45 יום, אחרת יישאו הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד לתשלום בפועל.

71. בקשת אשכולות לצו מניעה קבוע נגד הנתבעת נדחית.

ניתן היום, כ"ו אב תשפ"ה, 20 אוגוסט 2025, בהעדר הצדדים.

אהרן אורנשטיין, שופט

